

52 12548

1902. évi 7039/eln. számhoz. Rendeleti Közlöny a m. kir. honvédség számára. 43. sz. Szabályrendeletek.

Cs—17.

SZERVI HATÁROZVÁNYOK
A CSENDŐRSÉGI FELÜGYELŐSÉG
SZÁMÁRA.

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1902.

Militaria Hungarica
Nem kölcsönözhető

R

Hadtudományi
KÖNYVTÁR
Nyt. sz.: 6.12548

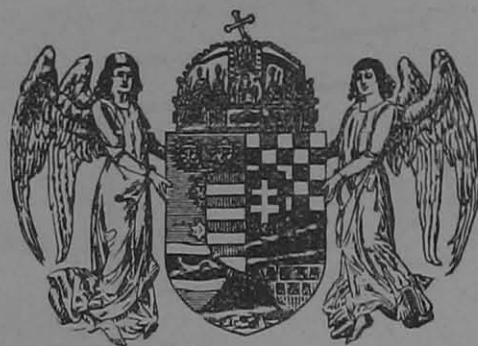
~~M. Kir. Hadtörténelmi
Museum Könyvtára.
8. 866 szám.~~

ELLENŐRIZVE 1971

Cs—17.

IV/1110

SZERVI HATÁROZVÁNYOK
A CSENDŐRSÉGI FELÜGYELŐSÉG
SZÁMÁRA.

BUDAPEST
PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA
1902.

Szervi határozványok

a csendőrségi felügyelőség számára.

I.

A csendőrség felügyelője a csendőrség személyi és fegyelmi ügyeire nézve a honvédelmi miniszternek segédközege és mint ilyen, ugy szolgálata, mint személyi ügyei tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszternek, saját személyére nézve pedig mint altábornok, fegyelmi, becsületügyi és bűnügyekben a honvéd főparancsnokságnak van alárendelve és az utóbbiak tekintetében a honvéd bíróságok hatósága alatt áll.

A csendőrségi felügyelő vezérőrnagy vagy altábornagy, s hivatalos czime: «A magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője»; állandó székhelye: Budapest.

II.

A csendőrségi felügyelő segéd-személyzetét képezi:

egy tábornok, vagy csendőrezredes, mint «a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő helyettese»;

egy csendőrszázados, mint segédtiszt;

egy honvéd törzshadbíró, mint igazságügyi előadó;

egy II-od osztályu törzsőrmester mint irnok;

egy irodaszolga.

III.

A csendőrségi felügyelő ugy a magyar királyi, mint a magyar királyi horvát-szlavon csendőrség fölött a katonai parancsnoklás jogát gyakorolja és a katonai rend és fegyelem fentartásáért a magyar királyi honvédelmi miniszternek felelős.

E czélból a csendőrségi felügyelő ugy a magyar királyi, mint a magyar királyi horvát-szlavon csendőrségnek honvéd-bírósi illetőség alá eső összes egyénei fölött a bírói felsőbb-ségi jogot a katonai bűnperrendtartás 40. §-a 1. bekezdése értelmében és a magyar királyi honvéd főparancsnokot a honvéd egyének fölött illető terjedelemben; a fegyelmi fenytő hatalmat pedig a csendőrségnek ezen hatalom alatt álló összes egyénei fölött, a magyar királyi honvédségi «Szolgálati szabályzat» I. része 671. pontjában meghatározott terjedelemben gyakorolja.

Szemléi alkalmával ugy a tiszti, mint a legénységi büntetési jegyzőkönyveket, valamint a legénységi minősítvényi táblázatokat is betekinteni, egyébképen pedig a büntetési jegyzőkönyveket átvizsgálás végett időnként bekövetelni tartozik.

A csendőrségi felügyelő által a csendőrségnél beosztott tábournokra, vagy a magyar királyi csendőr kerületi parancsnokokra, illetve a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokra kiszabott fegyelmi fenytések általa esetről-esetre a honvédelmi miniszternek jelentendők be.

A csendőrségi felügyelő a legénység fölötti birói felsőbbbségi jogot, — a hadapródok kivételével — a magyar királyi csendőr kerületi parancsnokokra (a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokra) a katonai bünperrendtartás 40. §-a 2. bekezdése értelmében átruházhatja, miről azonban a honvédelmi miniszternek jelentését előterjeszti.

IV.

A csendőrségi felügyelő hivatása.

A csendőrségi felügyelő, helyettesével egyetemben a magyar királyi csendőr kerületi parancsnokságok, illetőleg a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokság és azok alosztályainak időközönkénti megszemlélésére van hivatva, mely alkalmal magának a helyszinén talált állapotokról a részletekbe is beható alapos meggyőződést szerezni tartozik. Az észleltekhöz képest minden irányban bírálva és ellenőrizve, vezetve, oktattva és nevelve, valamint buzdítva és serkentve igyekezzen a törvények és szabályoknak megfelelő szabatos és eredményes csendőrségi szolgálati működésnek mindenütt egyöntetű és zavartalan folytonosságát előmozdítani és biztosítani.

Ily alkalmakkor a magyar királyi csendőr kerületi parancsnokok, illetőleg a magyar királyi horvát-szlavon csendőrparancsnok és a többi törzstisztek, nemkülönben a szárny- és szakaszparancsnokok szemléi is ellenőrzendők.

V.

A csendőrségi felügyelő hatásköre.

A csendőrségi felügyelő, a mennyiben szolgálati kötelmeinek teljesítésére szükséges, az alárendelt magyar királyi csendőr kerületi parancsnokságoktól, illetve a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokságtól jelentéseket és igazolásokat követelhet be és ezen parancsnokságoknak «általános rendelet»-eket kiadni jogosult; olynemű rendelkezéseket azonban, melyeknek foganatosítása bárminemű költséggel járna, saját hatáskörébe nem tehet.

Eme «általános rendeletekben» a fősuly a tisztek és legénység kiképzésére és nevelésére és a fennálló szabályok, utasítások s rendeletek betartására, valamint a katonai és szolgálati rendet illető ügyekre fektetendő.

Minden «általános rendelet» egyidejüleg a honvédelmi miniszternek beterjesztendő.

A közbiztonsági szolgálat kezelése és teljesítése, valamint a gazdaszat-kezelés tekintetében a csendőrségi felügyelő az e részben fennálló szabályok, utasítások és törvények helyes betartását ellenőrizni és a szemlei vagy szolgálati uton észlelt fogyatkozások és hiányokról jelentéseit és javaslatait a honvédelmi miniszterhez felterjeszteni tartozik, ki azokat azután tárgyalás és esetleges megfelelő intézkedés végett a belügyminiszternek, illetve a horvát-szlavon-dalmát bánnak teszi át.

A belügyminiszter és a bán a közbiztonsági szolgálat kezelése és teljesítése, valamint a gazdaszat kezelésére vonatkozólag általuk kiadott «Általános rendeletek»-et a honvédelmi miniszter útján a csendőrségi felügyelőnek is megküldik, hogy azoknak foganatosítását ő is ellenőrizhesse.

A csendőrségi felügyelő fel van jogositva, hogy az érvényben álló szabályok, utasítások és rendeletek módosítása vagy egészen újaknak kibocsátása tekintetében, nemkülönb a csendőr törzs- és főtisztek és hadapródok személyi ügyeiben a honvédelmi ministerhez esetről-esetre indokolt javaslatokat tegyen.

Ha bármely felsőbb helyről származó rendelkezésnek értelmezése tekintetében az egyöntetűség rovására eltérések merülnének fel, a helyes értelmezés megállapítása céljából a rendőrségi felügyelő indokolt felterjesztést intéz a honvédelmi ministerhez.

Ha a honvédelmi minister ezen felterjesztéseket saját hatáskörében el nem intézhetné, akkor azokat a belügyministerhez, illetve a bánhoz teszi át.

VI.

A magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelő helyettese ugy szolgálata, mint személyi ügyei tekintetében a csendőrségi felügyelőnek van közvetlenül alárendelve.

Hivatása, hatás- és működési köre, valamint felelőssége azonos a csendőrségi felügyelőjével; a mikor azonban nem tényleg helyettesíti a csendőrségi felügyelőt, ennek utasításai szerint tartozik eljárni.

A csendőrségi felügyelőt megillető birói felsőbbbségi jog és fegyelmi fenyítő hatalom a felügyelő-helyettesre száll át, ha a csendőrségi felügyelő időleges távollét vagy más akadályoztatás folytán ezen jogot, illetve hatalmat nem gyakorolhatja, tehát ha a felügyelő-helyettes a felügyelőt tényleg helyettesíti, a mely esetben egyébként is a csendőrségi felügyelőnek teljes ügykörét önállóan látja el.

Szemlekorutjai alkalmával a csendőrségi felügyelő-helyettes a fegyelmi fenyítő hatalmat a megszemlélt tiszti és legénységi egyének fölött a csendőrségi felügyelőt megillető terjedelemben gyakorolja.

VII.

A csendőrségi felügyelő az általa és helyettese által foganatosítandó szemlékről minden év december hó végén a következő évre vonatkozólag «Szemle utazási tervzet»-et terjeszt elő a honvédelmi ministerhez, a melynek szerkesztésénél elvül tekin- tendő, hogy lehetőleg minden magyar királyi csendőr kerület, illetve a magyar királyi horvát-szlavon csendőrparancsnokság törzse a csendőrségi felügyelő által minden évben szemle alá vonassék és hogy lehetőleg minden magyar királyi csendőr kerület, illetve a magyar királyi horvát-szlavon csendőrparancsnokság területén minden évben a felügyelő, vagy helyettese szemléket tartson; összeségben pedig, — az adott idő és költségfedezet keretében, — lehető nagy számban kerüljenek az alosztályok felügyelői szemle alá. Erre való tekintettel megengedtetik, hogy ugy a felügyelő, mint helyettese, — de csak rövidebb időtartamra — mindketten egyidejűleg is szemleutazáson távol legyenek.

Minden szemléről való bevonulás után ugy a csendőrségi felügyelő, mint helyettese a talált állapotokról és különös észleletekről és pedig minden lényeges irányban megfelelő részletességgel, jelentést terjeszt elő a honvédelmi ministerhez, a melyben a szükséghez képest indokolt konkrét javaslatok is előadhatók.

Ezen szemlejelentéseket a honvédelmi minister, tudomásvétel, esetleg külön tárgyalás megindítása céljából is, a belügyministerrel, illetve a Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánjával közli.

VIII.

A felügyelői működésnek részletezése.

A csendőrségi felügyelő és helyettesének működése kiváló figyelemmel és gonddal terjeszkedjék ki a következőkre:

1. a csendőr tiszti sarjadék kiképzésére és nevelésére;
2. a katonai és testületi szellem ápolására és fejlesztésére, a hivatás iránti hajlamnak és ragaszkodásnak ébresztésére és növelésére;
3. a legénységi önként jelentkezők anyag-minőségének ellenőrzésére;
4. a helyes tanmódnak egyöntetű alkalmazására úgy az őrsökön, mint különösen a törzs-székhelyeken levő tanosztályoknál;
5. a szolgálat minden ágazatának, mindenekelőtt pedig a hivatásos közbiztonsági szolgálatnak a fennálló utasítások és szabályok értelmében és keretében való egyöntetű ellátására; különösen ügyelve arra is, hogy a felesleges irás az egész vonalon mellőztessék;
6. a ruházat és felszerelés, a fegyverzet és lőszer helyes gondozására;
7. a pótlovak anyag-minőségének és idomításának ellenőrzésére és a szolgálati lovak helyes gondozására, nyergelésére és patkolására és kiméletes használatára.

IX.

Érintkezés a közigazgatási hatóságok, a bíróságok és az ügyészségek főnökeivel.

Szemlekorutja alkalmával úgy a csendőrségi felügyelő, mint helyettese a közigazgatási hatóságok, — a bíróságok és ügyészségek főnökeivel a csendőrség szolgálati működése és magatartása iránti tájékozás céljából, a szükséghez képest személyesen érintkezni tartozik. — A magyar királyi horvát-szlavon csendőrség meg szemlélése alkalmával, úgy a csendőr felügyelő, mint annak helyettese, mindenkor a bánnal, illetve helyettesével személyesen érintkezésbe lépni tartozik.

X.

A csendőrségi felügyelő, illetve helyettesének közreműködése a minősítvényi táblázatok szerkesztésénél. — A minősítvényi táblázatok tartalma miatt emelt panaszok kezelése.

A csendőrségi felügyelő és helyettese a csendőr (kerületi) parancsnokok minősítvényi táblázatait, és pedig a közbiztonsági szolgálatot és az ügykezelést illetőleg, a magyar királyi csendőr kerületi parancsnokokét a belügyministerium csendőrségi ügyosztály vezetőjével, a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokét a horvát-szlavon-dalmát országos kormány belügyi osztály főnökével egyetértőleg szerkesztik; hasonló módon véleményezik a többi törzs- és főtisztek, valamint hadapródok minősítvényi táblázatait.

A minősítvényi táblázatok tartalma miatt emelt panaszok kezelése. «Szolgálati szabályzat» I. rész 91. pontja határozványától eltérőleg a honvédelmi ministerhez intézendők és szolgálati uton a csendőrségi felügyelő véleményezésével ellátva, terjesztendők elő.

XI.

A csendőrségi felügyelő közreműködése a csendőr tisztek és hadapródok elleni becsületügyi eljárásnál.

A csendőrségi felügyelő a becsületügyi előleges tárgyalás megindítására hivatva van:

- a) a csendőrség állományába tartozó törzstisztek, továbbá
- b) a honvédelmi ministerium csendőrségi ügyosztályában és a csendőrségi felügyelőségénél beosztott főtisztek és hadapródok fölött.

XII.

A csendőrségi felügyelő és felügyelő-helyettes minden szemléje alkalmával tartozik a legénységet, — őrmestertől lefelé — arra különösen felhívni, hogy netáni kérelmét vagy panaszát előtte élőszóval előadja.

A csendőrségi felügyelő és helyettese szemle alkalmával a legénységet kérelmek vagy panaszok közvetlen előadására felhívni tartozik.

XIII.

A magyar királyi csendőr kerületi (csendőr) parancsnokságok, illetve a magyar királyi horvát-szlavon csendőr parancsnokság részéről az alább felsorolt ügyekben a honvédelmi ministerhez intézendő felterjesztések, jelentések és beadványok a csendőrségi felügyelő útján küldendők be, a ki azokat láttamozásával, illetve indokolt véleményezésével ellátva továbbítani tartozik.

Az írásbeli beadványok szolgálati uton való előterjesztése.

Az említett ügyek a következők:

1. tisztekre és hadapródokra vonatkozólag:

Előléptetés, szabadság, nősülés, betegség, felülvizsgálat, nyugdíjazás, becsületügyi eljárás, áthelyezés, vezénylés, beosztás, a tiszti rendfokozatról való leköszönés és névváltoztatás.

2. tisztekre és legénységre vonatkozólag:

Kinevezés, kitüntetés, elismerés, jutalmazás, segélyezés, alapítványi adományozás, kérelem, panasz, fegyelmi és büntető bírósági ügyek, szökés és haláleset.

3. nem személyi ügyek:

Szemlékre vonatkozó jelentések, szolgálat-kezelésre, kiképzésre és az ember- és lóállományra vonatkozó felterjesztések, a szolgálat bármely ágazatára, az öltözékre és felszerelésre vonatkozó kérdések és javaslatok, rendkívüli események, végül a tábori, csendőrségi és mozgósítási ügyek.

